

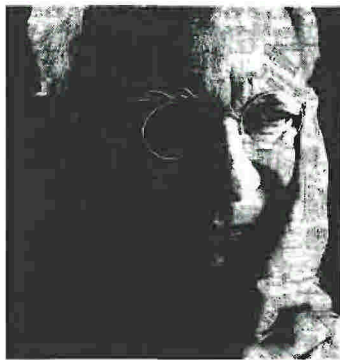
«Ηθελε να κρυφτεί»

Αναμνήσεις του βραβευμένου αρχιτέκτονα **Αλέξανδρου Τομπάζη** από τα Χριστούγεννα του '77, όταν πλημμύρισε το Μποδοσάκειο Δημοτικό Σχολείο που είχε κατασκευάσει

Ο Αλέξανδρος Τομπάζης, γεννημένος το 1939 στις Ινδίες, ήθελε από μικρός να γίνει ζωγράφος. Όμως, ο δάσκαλός του Καρτσωνάκης ή Νάκης, όπως ήθελε να λέγεται, επέμενε ότι πρέπει να γίνει αρχιτέκτονας. Αν και η αρχιτεκτονική ήταν τότε κάτι άγνωστο και αφηρημένο για τον 16χρονο Τομπάζη, το πήρε απόφαση και δεν μετάνιωσε ποτέ. Με βραβεία σε 110 αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς και έργα του στην Ουκρανία, στην Πορτογαλία, στα Αραβικά Εμιράτα, στο Ομάν και αλλού, ο αρχιτέκτονας Αλέξανδρος Τομπάζης εξομολογείται προσωπικές ιστορίες και σκέψεις στο βιβλίο του «Η όμορφη καμπλοπάρδαλη...» (εκδ. «Πατάκη»):

Απόσπασμα

«Λένε ότι δεν υπάρχει σπουδαίο κτήριο που να μην μπάζει νερό από πάνω, από κάτω ή από το πλάι. Δεν ξέρω αν αυτή είναι η μόνη προϋπόθεση το έργο σου να είναι επιπέδου περγαμινών. Αν ναι, τότε σίγουρα έχω πετύχει

μια δυο φορές, με προεξέχον παράδειγμα το Μποδοσάκειο δημοτικό σχολείο στην Κάντζα.

Ήταν τέλος των διακοπών των Χριστουγέννων του 1977. Σε δύο μέρες θα άνοιγε ξανά το σχολείο. Είχε βρέξει τόσο που είχαν πνιγεί είκοσι δύο άτομα, αν θυμάμαι καλά, στο Μπουρνάζι, και έφθασε στο σπίτι το τηλεφώνημα: «Τομπάζη, έλα αύριο πρωί πρωί να δεις». Και πήγα και είδα. Είδα το σχολείο, το καμάρι όλων, δικό μου καμάρι επίσης, με κάπου σαράντα πόντους νερό σε μεγάλο τμήμα του. Ένα ωραίο καφετί μείγμα κόματος και νερού, που είχε μπει λόγω μιας αστοχίας στο σχεδιασμό, από ένα σημείο στη βουνο-

πλαγιά και τους φεγγίτες στο μέσο των φυτεμένων δωματίων των τάξεων. Τέτοια ποσότητα νερού, που έπεσε σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα, το κόμα δεν είχε τη δυνατότητα να την απορροφήσει. Απλά αλλά ασυγκώρητα λάθη, μια τόσο απλή αβλεψία και τόσο μεγάλες συνέπειες.

Πάντως, με μεγάλη προσπάθεια όλων, σε λίγες μέρες το σχολείο λειτούργησε πάλι. Αλλά εκείνο το θέαμα, τα ακόμη αδειά έπιπλα της βιβλιοθήκης να πλέουν σαν γόνδολες στη Βενετία... Μια τραυματική, πράγματι, εμπειρία για όλους μας - και για το Νικόλα, το γιο μας, που ήταν μαθητής τότε της Τετάρτης Δημοτικού. Ηθελε να κρυφτεί, να μην ξέρουν οι συμμαθητές του ότι ήταν γιος μου. Έτσι και όταν τους είχαν ζητήσει πριν από το συμβάν να γράψουν μια έκθεση για «το καινούριο μου σχολείο». «Τι να γράψω, έλεγε, δεν μπορώ να πω ψέματα ότι δε μου αρέσει, και πάλι αν γράψω το αντίθετο θα με κοροϊδεύουν».

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Σοφία Στυλιανού